

Ćwiczenia dla dzieci, które nie wymawiają głoski „cz”.

Stymulowanie rozwoju głoski „cz”.

Warunkiem wykształcenia się tej głoski, oprócz właściwego słuchu fonematycznego jest sprawność języka.

Ćwiczenia języka:

Ćwiczenia - pionizowanie języka

- Posmarować kropelką nutelli, miodu lub t.p. miejsce nad górną wargą. Dziecko powinno zlizać czubkiem języka.
- Posmarować górne siekacze czymś, co dziecku smakuje (może być słodkie, słone, kwaśne itp.) od zewnątrz, następnie od wewnątrz. Dziecko zlizuje czubkiem języka, buzia otwarta możliwie ja najszerzej.
- Przytrzymać czubkiem języka kawałek chrupka kukurydzianego opartego o wałek dziąsłowy za górnymi siekaczami. Jak zmięknie połknąć.
- Posmarować wałek dziąsłowy za górnymi siekaczami np. miodem lub t.p. zlizywać czubkiem języka, buzia otwarta szeroko.
- Umieścić czubek języka za górnymi siekaczami, tak, aby dziecko nie dotykało zębów. Dziecko próbuje wymawiać „t, t, t” (przy prawidłowym wykonaniu powinno być słyhać „cz, cz, cz”)
- Jeśli dziecku się uda prawidłowo wymówić - chwalimy i mówimy, że nauczył się naśladować jadący pociąg.

Kolejny etap, to utrwalanie dźwięku w izolacji w różnych zabawach.

Propozycje zabaw – pionizowanie języka

Zabawa 1:

Jedzie pociąg po mieszkaniu. Ustawiamy tor przeszkód, które dziecko omija, cały czas udając pociąg.

Zabawa 2:

Wykorzystujemy pociąg - zabawkę, rysujemy tor na kartce i ćwiczymy głoskę „cz”.

Zabawa 3:

Wykorzystujemy gotową mapę lub rysujemy mapę Polski. Można zaznaczyć główne miasta, albo miejscowości, w których dziecko było. Z kartonika wycinamy kolorowy pociąg i jeździmy, ćwicząc „cz”.

Zabawa 4:

Rzutki. Rzucając rzutką do celu, wymawiamy „cz” kilka, kilkanaście razy.

Zabawa 5:

Piosenki. Śpiewamy na melodie znanych dziecku piosenek sylaby: cza, cza, cza...; czo, czo, czo...; czu, czu, czu... itd.

Ćwiczenia słuchowe:

Zabawa 1:

Opowiadanie. Opowiadamy dziecku historyjkę, wymawiając dokładnie głoskę „cz”. W ten sposób utrwalamy właściwe brzmienie tej głoski.

"Królik Czesiek jedzie nad morze. Zabiera ze sobą dużą czerwoną piłkę, materac do pływania, zabawki do piasku i czerwoną czapkę z daszkiem.

Wsiada do pociągu, pociąg jedzie przez lasy cz, cz... mija miasta cz, cz...

mija wioski cz, cz...przejeżdża przez rzekę cz, cz, cz....aż wreszcie dojechał i pobiegł szybko się wykapać! Na zakończenie można poskakać " na falach" z dzieckiem.

Zabawa 2:

Pomyłki. Rodzic udaje, że mówi błędnie. Wymawia w miejscu głoski cz taką głoskę, jaką używa dziecko, np. c - capka, czekolada. Jeśli dziecko nie reaguje, zwracamy mu uwagę, że mówimy nieprawidłowo i dajemy prawidłowy wzorzec czapka, czekolada. Jeśli dziecko reaguje i śmieje się, że rodzic źle wymawia jest to dla nas sygnał, że słuchowo rozróżnia te głoski. Możemy ciągnąć zabawę w tej konwencji, aby dziecko utrzymywało cały czas prawidłowy, słuchowy wzorzec głoski cz.

Poniżej zamieszczam obrazki labiryntów, które można wykorzystać do utrwalania wymowy głoski „cz”. Sposób wykonania: Dziecko „jedzie” przez labirynt, wymawiając głoskę cz, cz, cz. Rodzic pilnuje, aby wymawiana głoska była cały czas prawidłowa.

Oprac. Dorota Kurek

